

לקט ידיעות – פברואר 2020

מנהלת התכנית: אל"ם (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך

רכזי התכנית: עו"ד אורי בארי ועו"ד שביט ריסין

צוות המחקר: מאיה גולדשטיין, סיון גמרו ועינב דהן

♦ ידיעות מתוך ישראל

♦ ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

♦ ידיעות בינלאומיות

ידיעות מתוך ישראל

פסיקה

ב-3 בפברואר פורסם כי בג"ץ מחק את עתירת הצעירות שדרשו להיות לוחמות בחיל השריון והורה להן למצות את ההליכים מול צה"ל תחילה.

3 בפברואר, חדשות 12; 3 בפברואר, חדשות 13.

בג"ץ 751/20 ביאן חנאשתה נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית

ב-20 בפברואר בג"ץ דחה שלוש עתירות כנגד צווי הריסת בתי המפגעים שביצעו את הפיגוע בו נרצחה הנערה רנה שנרב ז"ל ונפצעו אביה ואחיה. הבתים נהרסו בפועל ב-5 במרץ (5 במרץ, חדשות 13).

ע"פ 5579/19 מדינת ישראל נ' מוחמד מלחם

ב-9 בפברואר בית המשפט העליון [קיבל](#) את ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם מהישוב ערערה שסייע למבצע הפיגוע בתל אביב בשנת 2016.

א"ב 852/20 ח"כ אופיר כץ ואח' נ' ח"כ היבא יזבק

ב-9 בפברואר בית המשפט העליון, בהרכב של תשעה שופטים, [קבע](#) ברוב של חמישה שופטים ובניגוד [לקביעת ועדת הבחירות המרכזית](#), כי אין לפסול את מועמדותה של ח"כ היבא יזבק מהרשימה המשותפת לכנסת ה-23, בשל כך שלא הוצגו ראיות מספיקות לביסוס העילה של שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.

ע"פ 6533/18 אמאני חשים נ' מדינת ישראל

ב-24 בפברואר בית המשפט העליון [דחה](#) ערעור על גזר דינה של נאשמת בביצוע פיגוע דריסה, שנגזרו עליה עשר שנות מאסר בפועל.

ת"פ 49376-08-17 מדינת ישראל נ' ראיד מחאג'נה

ב-10 בפברואר בית משפט השלום בחיפה [גזר](#) על שיח ראיד סלאח (לשעבר יו"ר הפלג הצפוני של התנועה האיסלאמית) שנתיים וארבעה חודשי מאסר בפועל בגין הסתה לטרור ותמיכה בהתאחדות בלתי חוקית, זאת לאחר [הרשעתו](#) בחודש נובמבר.

עדכונים נוספים

ב-4 בפברואר ועדת הכנסת [החליטה](#) על הענקת חסינות לח"כ חיים כץ. לאחר מכן, ב-17 בפברואר מליאת הכנסת [אישרה](#) את מתן החסינות בהצבעה הראשונה, כאשר 62 ח"כים הצביעו בעד אל מול 43 מתנגדים.

4 בפברואר, [כלכליסט](#); 17 בפברואר, [כלכליסט](#).

ב-6 בפברואר [פורסם](#) כי תחקיר מערכת הביטחון קבע שהשוטר הפלסטיני שנורה למוות בגינין לא היווה איום על כוח צה"ל.

ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

ב-12 בפברואר ועדת האו"ם לזכויות אדם (UN human rights council) [פרסמה מאגר מידע](#) הכולל רשימה של 112 חברות ישראליות וזרות הפועלות מעבר לגבולות הקו הירוק או בהתנחלויות. הרשימה הוכנה בהתאם [להחלטת הוועדה מס' 31/36](#) שהתקבלה ב-24 במרץ 2016, אשר הדגישה את אחריותם האישית של תאגידים לשיתוף פעולה, ישיר או עקיף, עם מפעל ההתנחלויות, המאפשר את המשך הפרות זכויות האדם. ההחלטה קראה למדינות להימנע משיתוף פעולה מסחרי עם חברות הפועלות בהתנחלויות. בעקבות ההחלטה בוצעה הערכה של 206 חברות ישראליות ובינלאומיות, תוך בחינת עשרה תחומי פעילות, ביניהם: אספקת ציוד וחומרי גלם בתחומי הבנייה והאבטחה של התנחלויות ושל גדר ההפרדה; אספקת שירותים התומכים בתנאי המחיה בהתנחלויות, כולל שירותי תחבורה ושירותים פיננסיים; שימוש במשאבי טבע בהתנחלויות וזיהום הסביבה לפלסטינים; השפעה לרעה על הכלכלה הפלסטינית; השקעה בחברות שבבעלות של מתנחלים אשר מפתחות את ההתנחלויות. על פי הרשימה, אמות המידה שעל פיהן נבחנו החברות כללו את סוג ההתאגדות של החברה, רמת המעורבות שלה, וכן את סוגי הפעילויות בהן היא עוסקת. מתוך 112 החברות הכלולות ברשימה, 94 הן חברות ישראליות (כדוגמת בזק ובנק הפועלים) ו-18 חברות זרות (כדוגמת Airbnb ו-Booking). [ראש הממשלה](#) וכן [משרד החוץ](#), פרסמו הודעות בהן דחו בתוקף את ממצאי הרשימה וגינו את הוועדה על פועלה.

ב-25 בפברואר ממשלת בריטניה [הכריזה](#) על הזרוע המדינית של חיזבאללה כארגון טרור. 25 בפברואר, [Guardian](#); 26 בפברואר, [Jpost](#). ההכרזה אושרה על ידי הפרלמנט הבריטי ב-27 בפברואר, [Independent](#).

ידיעות בינלאומיות

דיני מלחמה

ב-18 בפברואר הנציג המיוחד של מזכ"ל האו"ם לעניין ילדים בסכסוך חמוש פרסם [מדריך](#) מעשי להגנה על ילדים במצבי סכסוך חמוש, עבור מגשרים העוסקים בהשכנת שלום. 18 בפברואר, [Asil](#); 12 בפברואר, [דברי מזכ"ל האו"ם](#) למועצת הביטחון בהקשר זה.

משפט בינלאומי פלילי

ב-12 בפברואר התובעת של בית הדין הבינלאומי הפלילי [הודיעה](#) כי לא תפתח בחקירה בנוגע לפשעים נגד האנושות שביצעה לכאורה אוסטרליה, בעת שכלאה פליטים ומבקשי מקלט במתקני מעצר בתת-תנאים בשני איים בפפואה ניו גינאה. לביקורת על ההחלטה ראו: [קווין ג'ון הלר](#), 17 בפברואר, [Opinio Juris](#).

ב-19 בפברואר בית הדין הבינלאומי הפלילי [דחה](#) את ערעורו של אל חסן, המשויד לארגוני טרור בטימבקטו, מאלי, וקבע שהמקרה קביל שכן מתקיימת דרישת החומרה הנדרשת. [תמצית פסק הדין](#); 19 בפברואר, [Asil](#).

זכויות אדם

ב-11 בפברואר בית המשפט העליון באוסטרליה [קבע](#) כי לא ניתן לגרש מהמדינה אבורג'ינים (ילידים אוסטרליים), למרות שהם לא נולדו במדינה ואינם בעלי אזרחות אוסטרלית.

ב-13 בפברואר בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) [קבע](#) כי ספרד לא הפרה את הוראות האמנה האירופית לזכויות אדם כאשר גירשה ממליה (טריטוריה ספרדית השוכנת בצפון אפריקה) שני מסתננים אפריקנים שחדרו אליה ממרוקו באופן לא חוקי. [הודעת בית הדין](#); 13 בפברואר, [Asil](#).

ב-14 בפברואר הדווח המיוחד של ועדת האו"ם לזכויות אדם (UN Human Rights Council) בנושא עינויים ועונשים משפילים ולא אנושיים פרסם [דוח](#) המגדיר מהן הפעולות העולות כדי "עינוי פסיכולוגי".

סנקציות

ב-7 בפברואר, נציב תלונות הציבור של האו"ם הגיש למועצת הביטחון של האו"ם [דוח](#) חצי-שנתי בנוגע לבקשות לביטול תחולתן של סנקציות שהוטלו על ידי מועצת הביטחון. 4 במרץ, [Asil](#).

ב-25 בפברואר מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את [החלטה 2511](#), המאריכה בשנה את תוקפן של הסנקציות שהוטלו על יחידים בתימן עוד בשנת 2014. [הודעת מועצת הביטחון](#).

סייבר וטכנולוגיה

במהלך חודש פברואר מחלקת הגנת הסייבר של משרד המשפטים בארה"ב פרסמה [מסמך](#) קווים מנחים לחברות פרטיות, ביחס לשיקולים החוקיים שעליהן להביא בחשבון בעת שהן אוספות מידע מודיעיני על איומי סייבר במרשתת. 4 במרץ, [Lawfare](#).

במהלך חודש פברואר פייסבוק פרסמה [נייר עמדה](#) (White Paper) בנוגע לשיקולים שמאחורי הצורך לבצע אסדרת תוכן במרשתת (online content regulation).
לפירוט וניתוח נייר העמדה ראו: [אבלין דיוק](#), 18 בפברואר, [Lawfare](#); [ג'ון באורס וג'ונתן זיטריין](#), 9 במרץ, [Just Security](#).

ב-19 בפברואר האיחוד האירופי אימץ [נייר עמדה](#) (White Paper) בנוגע להטמעת טכנולוגיות בינה מלאכותית במדינות האיחוד, שעוסק, בין היתר, בסוגיות הנוגעות לזכויות אדם כמו פרטיות וגזענות של מערכות-מונחות-אלגוריתם.
לדיון בנייר העמדה ראו: [מארק מק'רטי וקנת' פרוף](#), 5 במרץ, [Lawfare](#).

התפתחויות מדיניות

ב-5 בפברואר מועצת האיחוד האירופי (Council of Europe), באמצעות ועדת המשנה שלה להטמעת ערכי הדמוקרטיה באמצעות חקיקה (Venice Commission), פרסמה [רשימה](#) של קווים מנחים, שגובשה עוד בחודש יוני 2019, הכוללת אמות מידה למדינות האיחוד בנוגע ליחסים בין הרשות המבצעת המייצגת את הרוב הנבחר, לבין המיעוט, שמהווה אופוזיציה ברשות המחוקקת, במטרה למנוע את עריצות הרוב. הרקע למהלך הוא הניסיון של מדינות איחוד מסוימות לנטרל את מנגנוני שמירת הסף של הדמוקרטיה. על אף שרשימת הקווים המנחים מהווה המלצה בלתי מחייבת, היא מונה אמות מידה שיסייעו למדינות האיחוד להטמיע את ערכי הדמוקרטיה. מעבר לעקרונות הכלליים שבבסיס הדמוקרטיה, כדוגמת פלורליזם וחירויות הפרט, הרשימה עוסקת בעשרה נושאים שלגביהם פורטו הקווים המנחים, וכוללת, בין היתר: עיגון מעמד האופוזיציה בחקיקה; הבטחת זכויותיהם של כל חברי הרשות המחוקקת להשתתף בתהליכים פרלמנטריים, כולל תהליכי חקיקה וקיום פיקוח על הרשות המבצעת; הבטחת הזכות להצביע באופן חופשי; הבטחת שקיפות של הדיונים; הבטחת השתתפות המיעוט במינויים ברשות המחוקקת ויכולת השפעה על מינויים של בעלי תפקידים בכירים במדינה, כולל שופטים; מתן חסינות לחברי הפרלמנט באופן שוויוני וקביעת מנגנונים ניטרליים לדיון בטענות להפרות של כללי האתיקה.
[הודעת ועדת ונציה](#); 5 בפברואר, [Asil](#).

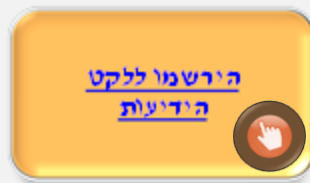
ב-29 בפברואר ארה"ב והטאליבן חתמו על [הסכם שלום](#) בקטאר, לפיו הטאליבן יחדל מביצוע פיגועים כלפי יעדי ארה"ב, ואילו ארה"ב תסיג אלפי חיילים משטח אפגניסטן ובתוך שנה וחצי תשלים את הסגת כל כוחותיה מהאזור.
29 בפברואר, [Washington Post](#); 29 בפברואר, [NBC News](#); לניתוח הוראות ההסכם ראו: [אליזבת' ת'רלקלד](#), 8 במרץ, [Lawfare](#).

ממשל טראמפ

ב-5 בפברואר הסנאט זיכה את טראמפ מאשמת ניצול סמכותו לרעה.

5 בפברואר, [Guardian](#).

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. [צפו בלקטי הידיעות הקודמים](#).

*אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- lawans@inss.org.il

ניתן למצוא אותנו ב:

© 2017 כל הזכויות שמורות